

EUROPOS KOMISIJA

Bruselis, 2008.IV.30
K(2008) 1776

**Tema: Valstybės pagalba, Lietuva
Pagalbos Nr. N 755/2007
Pagalba palūkanoms už kreditus (išskyrus žemei pirkti) kompensuoti**

Gerbiamasis pone,

Komisija informuoja Lietuvą, kad, išnagrinėjusi Lietuvos valdžios institucijų pateiktą informaciją apie pirmiau nurodytą valstybės pagalbą, nusprendė neprieštarauti šiai pagalbai, nes ji suderinama su EB sutartimi.

Priimdama šį sprendimą Komisija atsižvelgė į toliau nurodytus aspektus.

1. Procedūra

(1) Pagal EB sutarties 88 straipsnio 3 dalį Lietuvos Respublikos nuolatinė atstovybė Europos Sąjungoje apie šią priemonę Komisijai pranešė 2007 m. gruodžio 17 d. registruotu raštu. Papildoma informacija Komisijai išsiųsta 2008 m. vasario 4 d. ir 2008 m. balandžio 4 d. registruotais raštais.

2. Aprašas

2.1. Pavadinimas

(2) Parama kreditų palūkanoms kompensuoti (išskyrus palūkanų kompensavimą žemei pirkti)

2.2. Schemos trukmė

(3) Iki 2013 12 31

Jo Ekscelencija Užsienio reikalų ministras PETRAS VAITIEKŪNAS
Užsienio reikalų ministerija
J. Tumo-Vaižganto g. 2
LT-01511 Vilnius
Lietuva

2.3. Biudžetas

- (4) Iš viso 54 000 000 LTL (maždaug 15 600 000 EUR)
Per metus 9 000 000 LTL (maždaug 2 600 000 EUR)

2.4. Gavėjai

- (5) Daugiau kaip 1000 mažųjų ir vidutinių įmonių (ūkininkai ir gamintojų grupės). Pagalbos gavėjai turi būti kaime veikiantys subjektai, iš kredito įstaigų paėmę kreditus investiciniams pirminės žemės ūkio produkcijos gamybos projektams įgyvendinti.

2.5. Teisinis pagrindas

- (6) Schemos teisinį pagrindą sudaro šie teisės aktai:
- Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo plėtros įstatymas (Valstybės žinios, 2002 m., Nr. 72-3009);
 - Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 912 Dėl Žemės ūkio paskolų garantijų fondo, 1997 m. rugpjūčio 22 d. (Valstybės žinios, Nr. 79-2009, 1997 m.; Nr. 57-2542, 2003 m., Nr. 78-2825, 105-3874, 2005 m.);
 - Dalies palūkanų už investicinius kreditus, paimtus nuo 2007 m. gegužės 1 d. ir suteiktus su UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondo garantija, kompensavimo taisyklių projektas;
 - Dalies palūkanų už investicinius kreditus, paimtus nuo 2007 m. gegužės 1 d. ir suteiktus be UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondo garantijos, kompensavimo taisyklių projektas.

2.6. Priemonės apibūdinimas

- (7) Šia schema, apie kurią pranešta, iš dalies keičiama esama pagalbos schema N370/07 „Pagalba palūkanoms už kreditus (išskyrus žemei pirkti) kompensuoti“, kuri 2007 m. lapkričio 14 d. patvirtinta Komisijos sprendimu Nr. K(2007)5592. Lietuvos valdžios institucijos informuoja, kad pagal siūlomą pakeitimą didžiausias bendros pagalbos intensyvumas (40 %) bus pakeistas išsipareigojimu, kad jei investicinė pagalba pagal priemonę N 755/07 toms pačioms tinkamoms išlaidoms padengti būtų sumuojama su parama pagal Lietuvos 2007–2013 m. kaimo plėtros programą, tuomet bendros pagalbos intensyvumas neviršytų leistinų investicijų į žemės ūkio valdas pagalbos ribų, kaip išdėstyta Bendrijos 2007–2013 m. valstybės pagalbos žemės ūkio ir miškų sektoriuose gairių (toliau – Gairės)¹ IV.A skirsnyje.
- (8) Pagal šią schemą valstybės pagalba būtų teikiama siekiant kompensuoti 30 % (jauniesiems ūkininkams iki 40 metų – 40 %) kredito palūkanų, sumokėtų už kreditus, iš kredito įstaigų paimtus investiciniams pirminės žemės ūkio produkcijos gamybos projektams įgyvendinti. Kreditai gali būti paimti su Žemės ūkio paskolų garantijų fondo garantija arba be jos. Kredito palūkanos kompensuojamos ne daugiau kaip 10 metų.
- (9) Kredito palūkanos iš dalies kompensuojamos, kai kreditas paimtas vienu ar keliais iš šių tikslų: mažinti gamybos sąnaudas, gerinti ir reorganizuoti gamybą, kelti produkcijos

¹ OL C 319, 2006 12 27, p. 1.

kokybę, išsaugoti ir pagerinti natūralią aplinką, higienos sąlygas ir gyvūnų gerovės normas.

- (10) Investicinių projektų tinkamos išlaidos būtų: nekilnojamojo turto statyba ir jo įsigijimas ar jo būklės gerinimas, žemės ūkio technikos ir kompiuterių techninės ir programinės įrangos pirkimas, daugiamečių augalų įsigijimas ir daugiamečių augalų sodinimo paslaugų apmokėjimas bei su minėtomis išlaidomis susijusios bendrosios išlaidos (t. y. atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams, konsultuojantiems techniniais, ekonominiais ir organizaciniais projekto parengimo klausimais, kai tokios paslaugos nėra tęstinė ar periodinė veikla, susijusi su subjekto įprastine veikla ir išlaidomis, taip pat statinio projekto (įskaitant ekspertizę) rengimo išlaidos, projekto techninio tyrimo, patentų ir licencijų įsigijimo išlaidos). Be to, tinkamomis išlaidomis laikomos ir panaudotos technikos pirkimo išlaidos. Parama žemei įsigyti pagal šią schemą neteikiama.
- (11) Lietuvos valdžios institucijų teigimu, pagalbos vienam projektui intensyvumas neviršys 40 % reikalavimus atitinkančio investicinio projekto tinkamų išlaidų. Pagal šią schemą teikiama pagalba gali būti derinama su valstybės pagalba, gaunama pagal kitas vietos, regionines, nacionalines arba Bendrijos schemas ir skirta tokioms pačioms tinkamoms išlaidoms kompensuoti, su sąlyga, kad nebūtų viršytos viršutinės Gairėse nustatytos investicinės pagalbos ribos. Nustatyta sistema, skirta užtikrinti, kad kompensacija neviršytų nurodyto dydžio. Tuo pačiu, Lietuvos valdžios institucijos patvirtino, kad pranešant apie naujas valstybės pagalbos schemas palūkanų dalies kompensacijos atveju, tokių schemų didžiausias pagalbos intensyvumas, susumuotas kartu su parama pagal šią valstybės pagalbos schemą, būtų 40 % reikalavimus atitinkančio investicinio projekto tinkamų išlaidų (plg. 11 punktą *supra*).
- (12) Lietuvos valdžios institucijos pateikė pagalbos dydžio apskaičiavimus, pagal kuriuos nustatytas grynosios subsidijos ekvivalentas, kaip nurodyta 2007–2013 m. nacionalinės regioninės pagalbos teikimo gairėse², ir garantavo, kad didžiausias pagalbos intensyvumas neviršys Gairių IV.A skirsnyje nustatyto pagalbos dydžio.
- (13) Valdžios institucijos taip pat praneša, kad didžiausia metinė palūkanų norma, kurios dalis kompensuojama, negali viršyti 6,49 %. Jei metinė palūkanų norma viršytų nustatytą didžiausią palūkanų normą, kompensacija būtų skaičiuojama nuo nustatytos didžiausios metinės palūkanų normos. Dalis palūkanų būtų kompensuojama tik nuo sumokėtų palūkanų sumos. Kredito įstaigos priskaičiuojamos palūkanos bei delspinigiai už pradelsto termino kreditus nekompensuojami.
- (14) Lietuvos valdžios institucijos Komisijai perdavė patvirtinamąją informaciją, kad ši parama skiriama siekiant aiškiai apibrėžtų tikslų, susijusių su nustatytais struktūriniais ir teritoriniais poreikiais bei struktūriniais trūkumais. Valdžios institucijos paaiškina, kad priemonė atitinka Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programos tikslus ir kriterijus (konkrečiai jos I kryptį „Žemės, maisto ūkio ir miškininkystės sektoriaus konkurencingumo didinimas“) ir kad įgyvendinus priemonę sumažėtų skolinimosi sąnaudos ir būtų sudarytos palankesnės kreditavimo sąlygos. Valdžios institucijų nuomone, įgyvendinus minėtą schemą, padidėtų pajamos iš žemės ūkio veiklos, pakiltų gyvenimo kokybė, kartu būtų skatinama tvari ir visapusiška kaimo ekonomikos plėtra bei socialinė ir ekonominė sanglauda kaimo vietovėse.

² OL C 54, 2006 3 4.

- (15) Lietuvos valdžios institucijos patvirtino, kad pagalba nebus siejama su investicijomis į produkciją, kuriai taikomi gamybos apribojimai arba EŽŪGF finansuojamos Bendrijos paramos atskiriems ūkininkams, ūkiams ar gamybos įmonėms pagal bendrąją rinkos organizavimą (įskaitant tiesioginės paramos schemas) apribojimai, kai dėl to gamybos pajėgumai padidėtų daugiau, nei leidžiama atsižvelgiant į šiuos apribojimus.
- (16) Lietuvos valdžios institucijos užtikrino, kad bet kokia pagalba pagal šią schemą už veiklą, kurios imtasi, arba už paslaugas, kurios suteiktos, galės būti skiriama tik po to, kai pagalbos schema bus sukurta ir Komisijos viešai pripažinta suderinama su Sutartimi. Lietuvos valdžios institucijos užtikrino, kad ši pagalba yra, kiek reikia, skatinamojo pobūdžio, nes ji nebūtų teikiama už darbą, kuris pradėtas, arba už veiklą, kuri vykdyta prieš tai, kai paraiška gauti pagalbą buvo tinkamai pateikta kompetentingoms institucijoms ir jos paraišką galutinai priėmė, aiškiai nurodydamos skirtinos pagalbos dydį arba tai, kaip šis dydis bus apskaičiuotas.
- (17) Lietuvos valdžios institucijos patvirtino, kad pagalba nebus teikiama sunkumų turintiems žemės ūkio valdų valdytojams ir už paprastas gamybos priemonių atnaujinimo investicijas.
- (18) Pagalba neskiriama produktų, kuriais imituojamas arba pakeičiamas pienas ir pieno produktai, gamybai ir prekybai.

3. Vertinimas

- (19) Pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį „valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrą prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra draudžiama, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“.
- (20) Šiuo atveju šios sąlygos tenkinamos. Priemone pagalbos gavėjams suteikiamas pranašumas. Dalinis kreditų palūkanų kompensavimas yra investicinė pagalba; ja įmonei suteikiama ekonominė nauda, kurios ji negautų įprastomis veiklos sąlygomis; teikiant tokią pagalbą jos gavėjams suteikiama daugiau galimybių gauti kreditą. Žemės ūkio produktais tarp valstybių daug prekiaujama. Šis pranašumas suteikiamas iš valstybinių išteklių; taip palaikomos tam tikros Lietuvos Respublikoje veikiančios žemės ūkio įmonės. Todėl ši priemonė galėtų iškraipyti konkurenciją ir daryti įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.
- (21) Todėl taikoma EB sutarties 87 straipsnio 1 dalis. Taigi reikėtų išnagrinėti, ar galėtų būti leista nukrypti nuo bendrojo principo pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį, kad valstybės pagalba nesuderinama su bendrąja rinka.
- (22) Komisijos nuomone, valstybės pagalba žemės ūkio sektoriuje yra suderinama su bendrąja rinka, jei ji atitinka Bendrijos valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriuje gaires. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1857/2006 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurios verčiasi žemės ūkio produktų gamyba, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 70/2001, netaikomas, nes pagal šią schemą vienai įmonei suteiktos pagalbos suma nėra ribojama iki 400 000 EUR per bet kurį trejų finansinių metų laikotarpį, kaip reikalaujama minėto reglamento 4 straipsnyje.

- (23) Gairių 16 punkte numatyta, kad pagalba negali būti teikiama už darbą, kuris pradėtas, arba už veiklą, kuri vykdyta prieš tai, kai paraiška gauti pagalbą tinkamai pateikiama atitinkamai kompetentingai institucijai, ir kad pagalba pagal pagalbos schemą už darbą, kuris pradėtas, arba už veiklą, kuri vykdyta, suteikiama tik po to, kai pagalbos schema sukurta ir Komisijos viešai pripažinta suderinama su Sutartimi. Lietuvos valdžios institucijos užtikrino, kad Gairių 16 punkto nuostatų bus laikomasi (plg. 16 punktą *supra*).
- (24) Gairių IV.A skirsnyje valstybėms narėms paramą investicijoms į žemės ūkio valdas teikti leidžiama, jei tenkinamos kelios sąlygos. Gairių 29 punkte nustatyta, kad pagalba investicijoms į žemės ūkio valdas laikoma suderinama su Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punkto nuostatomis, jei ji atitinka visas Reglamento (EB) Nr. 1857/2006 4 straipsnio sąlygas. Nepažeidžiant Reglamento (EB) Nr. 1857/2006 4 straipsnio 7 dalies c punkto nuostatų, gali būti skiriama tokio pat dydžio pagalba tokiomis pačiomis sąlygomis, kaip pagal minėtą 4 straipsnį skiriama pagalba už konkrečius žemės ūkio produktus ir už nusausinimo darbus arba drėkinimo įrenginius bei drėkinimo darbus, dėl kurių ankstesnis vandens suvartojimas nesumažėja 25 %. Didžiausia pagalbos suma, nustatyta Reglamento (EB) Nr. 1857/2006 4 straipsnio 9 dalyje, netaikoma.
- (25) Reglamento (EB) Nr. 1857/2006 4 straipsnio 2 dalyje nustatytas leistinas pagalbos investicijoms į žemės ūkio valdas intensyvumas. Siūlomas didžiausias, t. y. 40 %, pagalbos investicijoms į pirminę žemės ūkio produkcijos gamybą intensyvumas (plg. 8 punktą *supra*) 4 straipsnio 2 dalies nuostatas atitinka. Komisija atsižvelgia į Lietuvos valdžios institucijų garantijas, kad jei pagal šią schemą teikiama pagalba būtų sumuojama su valstybės pagalba, gaunama pagal kitas vietas, regionines, nacionalines arba Bendrijos schemas ir skirta tokioms pačioms tinkamoms išlaidoms kompensuoti, viršutinės Gairėse nustatytos investicinės pagalbos ribos nebūtų viršytos (plg. 11 punktą *supra*). Tuo pačiu, Lietuvos valdžios institucijos patvirtino, kad pranešant apie naujas valstybės pagalbos schemas palūkanų dalies kompensacijos atveju, tokių schemų didžiausias pagalbos intensyvumas, susumuotas kartu su parama pagal šią valstybės pagalbos schemą, būtų 40 % reikalavimus atitinkančio investicinio projekto tinkamų išlaidų (plg. 11 punktą *supra*).
- (26) Reglamento (EB) Nr. 1857/2006 4 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad investicijomis turėtų būti siekiama tokių tikslų: sumažinti gamybos išlaidas, pagerinti ir pertvarkyti gamybą, pagerinti kokybę, išsaugoti ir pagerinti natūralią aplinką, higienos sąlygas arba gyvūnų gerovės standartus. Lietuvos valdžios institucijos pareiškė, kad minėta schema, be kita ko, bus siekiama mažinti gamybos sąnaudas, gerinti ir reorganizuoti gamybą, kelti produkcijos kokybę, išsaugoti ir pagerinti natūralią aplinką, higienos sąlygas ir gyvūnų gerovės normas (plg. 9 punktą *supra*).
- (27) 4 straipsnio 4 dalyje išvardijamos pagalbos investicijoms į žemės ūkio valdas skyrimo kriterijus atitinkančių išlaidų rūšys: a) nekilnojamojo turto statyba, įsigijimas arba gerinimas; b) mašinų ir įrangos, įskaitant kompiuterių programinę įrangą, įsigijimas arba išperkamoji nuoma už ne didesnę kaip rinkos vertę; c) bendrosios išlaidos, susijusios su a ir b punktuose nurodytomis išlaidomis, pavyzdžiui, atlygiai architektams, inžinieriams ir konsultantams, galimybių studijos, patentų ir licencijų įsigijimas. Minėtame straipsnyje taip pat nustatyta, kad išlaidos, susijusios su nuomos sutartimi, išskyrus paminėtąsias pirmos pastraipos b punkte (mokesčiai, nuomotojo pelnas, palūkanų refinansavimo išlaidos, pridėtinės išlaidos, draudimo mokesčiai ir t. t.), nėra

laikomos pagalbos skyrimo kriterijus atitinkančiomis išlaidomis. Išlaidos, kurioms padengti gali būti teikiama pagalba pagal priemonę, apie kurią pranešta (plg. 10 punktą *supra*), atitinka Gairėse nustatytas leistinas išlaidas.

- (28) Pagal Reglamento (EB) Nr. 1857/2006 4 straipsnio 5 dalį pagalba gali būti teikiama tik toms žemės ūkio valdoms, kurios nėra sunkumų turinčios įmonės. Lietuvos valdžios institucijos užtikrino, kad sunkumų turinčios įmonės tarp pagalbos pagal šią schemą gavėjų nepateks (plg. 17 punktą *supra*).
- (29) Reglamento (EB) Nr. 1857/2006 4 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad pagalba negali būti teikiama pažeidžiant draudimus arba apribojimus, nustatytus Tarybos reglamentuose, nustatančiuose bendrąjį rinkos organizavimą, net jeigu tokie draudimai ir apribojimai taikomi tik Bendrijos paramai. Lietuvos valdžios institucijos patvirtino, kad pagalba nebus siejama su investicijomis į produkciją, kuriai taikomi gamybos apribojimai arba apribojimai, taikomi EŽŪGF finansuojamai Bendrijos paramai atskiriems ūkininkams, ūkiams ar gamybos įmonėms pagal bendrąjį rinkos organizavimą (įskaitant tiesioginės paramos schemas), kai dėl to gamybos pajėgumai padidėtų daugiau, nei leidžiama atsižvelgiant į šiuos apribojimus (plg. 15 punktą *supra*).
- (30) Reglamento (EB) Nr. 1857/2006 4 straipsnio 7 dalyje, be kita ko, nustatyta, kad pagalba negali būti skiriama paprastoms investicijoms (gamybos priemonėms) atnaujinti. Todėl Lietuvos valdžios institucijos užtikrino, kad pagalba nebus teikiama paprastoms investicijoms, skirtoms atnaujinimui. (Plg. 17 punktą *supra*.) Todėl ši sąlyga tenkinama.
- (31) Reglamento (EB) Nr. 1857/2006 4 straipsnio 10 dalyje draudžiama teikti pagalbą už produktų, kurie skirti imituoti arba pakeisti pieną arba pieno produktus, gamybą. Lietuvos valdžios institucijos patvirtino, kad ši schema nebus susijusi su investicijomis į produktų, kurie skirti imituoti arba pakeisti pieną ir pieno produktus, gamybą (plg. 18 punktą *supra*).
- (32) Gairių 36 punkte reikalaujama, kad prie pranešimų apie pagalbą investicijoms į žemės ūkio valdas turi būti pridedami patvirtinamieji dokumentai, kad parama siekiama įgyvendinti aiškiai apibrėžtus tikslus, atspindinčius nustatytus struktūrinius ir teritorinius poreikius bei struktūrinius trūkumus. Lietuvos valdžios institucijos reikalaujamą informaciją pateikė (plg. 14 punktą *supra*). Todėl galima laikyti, kad ši sąlyga tenkinama.
- (33) Pagal Gairių 39 punktą Komisija pagalbos panaudotai įrangai pirkti nepripažins suderinama su Sutartimi, jei tokia pagalba bus skiriama didelėms bendrovėms. Kadangi ši schema skirta tik mažosioms ir vidutinėms įmonėms (plg. 5 punktą *supra*), ši sąlyga tenkinama.
- (34) Remiantis pirmiau išdėstyta informacija, minėta pagalbos schema atitinka visus reikalavimus, nustatytus Gairėse ir kituose šios rūšies pagalbą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

4. Išvados

- (35) Remdamasi pirmiau išdėstyta informacija, Komisija daro išvadą, kad priemonė, apie kurią pranešta, yra suderinama su EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktu.

(36) Jei šiame rašte yra slaptos informacijos, kurios skelbti negalima, prašom Komisiją apie tai informuoti per 15 darbo dienų nuo šio rašto gavimo dienos. Jei Komisija per nurodytą terminą pagrįsto prašymo negaus, bus laikoma, kad sutinkate su tuo, kad visas šio rašto tekstas autentiška kalba būtų paskelbtas šiame tinklalapyje http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/. Visi tokie prašymai su svarbia informacija registruotu laišku arba faksu turėtų būti siunčiami šiuo adresu

European Commission
Directorate-General for Agriculture and Rural Development
Directorate H.2
Office: Loi 130 5/128
B-1049 Brussels
Fax No: 0032 2 2967672

Pagarbiai
Komisijos vardu

Mariann FISCHER BOEL
Komisijos narė